



# Поради батькам підлітків, яких важко виховувати

підготувала: вихователь  
ДНЗ ХПСЛ  
Мозоль Р.В

**Підлітковий вік психологічно обумовлений віковою кризою, формування новоутворення та фізіологічними змінами.** Дитина, яка досить швидко дорослішає іноді не спроможна впоратись зі змінами, які досить швидко відбуваються в її житті.

**Коли дитина, самотійно не спроможна впоратись із темпом дорослішання, то в неї виникає ряд труднощів, які з часом можуть сприяти формуванню відхилень від норм поведінки, певні девіації, іншими словами про таких дітей говорять – підліток, якого важко виховувати..**

Така дитина **потребує особливого ставлення, підвищеної уваги сім'ї, учителя.** Вона несприйнятлива до засвоєння позитивного соціального досвіду людства, у неї різке **розходження між розумінням суспільних етичних норм й поведінкою людини,** вона несприйнятлива до впливу інших людей, до тих чи інших виховних впливів.



**Батькам, які помічають за своєю дитиною наступні прояви в поведінці, варто змінити модель спілкування.**

**Особливості особистості дитини:**

- неадекватність самооцінки та рівня домагань;
- невміння спілкуватися; відсутність сенсу та чіткої мети в житті;
- відсутність суб'єкта турбот; відсутність інтелектуальних та естетичних інтересів;
- реакція на пережиту важку ситуацію;
- емоційна недорозвиненість;
- проблеми сфери мотивації та потреб;
- психологічний інфантилізм;
- відсутність дисциплінованості;
- безвідповідальна поведінка.



**Якщо ви помічаєте за дитиною такі прояви, тоді скористуйтеся наступними порадами:**

- **Інтерес** – проявляйте зацікавленість до впадощань вашої дитини, з'ясуйте, що подобається вашій дитині, створіть умови, щоб розділяти захоплення, або знайдіть, щось, чим ви б могли займатись разом. Можливо, це буде не легко, але не здавайтесь, важливою частиною побудови теплих, відкритих стосунків із підлітком, це частина того, що об'єднає.
- **Строгість** – підлітковий вік, це період бунтарства та протидія правилами. Батькам необхідно створити умови, рівні для всіх членів родини. Кожен має виконувати внутрішньосімейні правила. Дайте зрозуміти вашій дитині, що в неї буде більше волі, але при цьому й більше відповідальності. Воля без відповідальності безглузда. Вам варто допомогти своїй дитині навчитися планувати свої дії наперед. Ви не повинні робити це за підлітка; просто спрямуйте його.
- **Спілкуйтеся щодня** - щоденне спілкування є важливим для підтримки відкритості між вами. Ваша дитина буде розкутішою, довірятиме вам, якщо ви спілкуватиметеся з нею щодня. Довіра ґрунтується на практиці.





**Щоденне спілкування покаже вашій дитині, що ви дбаєте про неї.** Це дуже важливий фактор, тому що підлітки почуваються комфортніше з батьками, які активно залучені до їхнє життя.

- **Терпіння** — коли йдеться про виховання важкого підлітка, ваша терпіння дуже важливе. Бути терплячим важко, тому ви захочете побачити результати негайно. Але у більшості випадків вашій дитині просто необхідно перерости таку поведінку. Загалом, якщо зможете знайти в собі терпіння, то керуватимете ситуацію значно краще.
- **Упереджувальний підхід** — тільки-но ви помітили що в дитини з'явилися проблеми, вам необхідно починати діяти негайно. Негайний початок дій покаже підлітку, що ви не збираєтесь сидіти, склавши руки, й дозволити йому вживати наркотики, алкоголь або займатися іншими речами, яких ви не схвалюєте. Упереджувальний підхід може скоротити глибину й тривалість проблем вашого підлітка.
- **Єдиний фронт** — у багатьох випадках батьки не сходяться в думках про те, яке рішення їм необхідно прийняти щодо ситуації, в яку потрапила їхня дитина. У жодному разі не розказуйте про це своєму синові чи доньці. Ви маєте завжди демонструвати «єдиний фронт». Коли дитина зрозуміє, що ви дієте спільно, однією командою, і вона не зможе втекти під захист одного з батьків, ваші плани допомогти матимуть більші шанси на успіх.



Такі поради не виправлять ситуації зразу ж, і ваша дитина не зміниться за один день, але допоможуть вам поступово досягти змін, а отже й покращити стосунки з підлітком.

# Заповіді толерантного підходу до виховання дітей

- 1. Ніколи не карайте дітей.** Головну увагу приділяйте не стільки корекції поведінки дитини, як налагодженню довірливих стосунків з нею.
- 2. Не засуджуйте або схвалюйте вчинки дитини** – їх слід аналізувати та розуміти.
- 3. Ставте перед дитиною конкретні вимоги** та чітко пояснюйте їй, чому в тій або іншій ситуації слід діяти так, а не інакше.
- 4. Не критикуйте дитину за неуспішність**, а тим паче не виставляйте на посміх, не докоряйте і не принижуйте, її помилки – це, насамперед, ваші помилки.
- 5. У вихованні не ставайте "над дитиною"**, а коли й доведеться це зробити, то лише для її захисту.



6. **Уважно слухайте дитину**, заохочуйте її ділитися своїми турботами. Співчуйте їй під час розмови, ненав'язливо спрямовуйте на прийняття правильного рішення.
7. **Хваліть дитину від душі**, вірте в неї і довіряйте їй, а головне — любіть її лише за те, що вона дитина.
8. **Пам'ятайте:** порівнювати дитину можна тільки з нею самою — сьогоднішню із вчорашньою.
9. **Пам'ятайте:** повага передбачає відсутність насильства. Нехай дитина росте й розвивається такою, якою вона створена. Повага — це здатність усвідомлювати унікальну індивідуальність дитини. Любов — означає віддати іншому свою радість, свій інтерес, свої розуміння, знання, почуття.



**Дякую за увагу!**

